09/09/2026

Βουλή: «Ναι» στο Μνημόνιο Συνεργασίας Ελλάδας-Πατριαρχείου Ιεροσολύμων – Ερωτήματα για τη Μονή Σινά

/ Επικαιρότητα

Κυρώθηκε κατά πλειοψηφία σήμερα, Τετάρτη 9 Σεπτεμβρίου 2026, από τη Βουλή, το Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Πολιτισμού και του Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου Ιεροσολύμων. Ωστόσο κατά την διάρκεια της συζήτησης του σχεδίου νόμου δεν έλειψαν τα ερωτήματα και η κριτική στην κυβέρνηση από βουλευτές της μείζονος και της ελάσσονος αντιπολίτευσης για το φλέγον ζήτημα της Μονής Σινά, μια ημέρα μετά την άτυπη τριμερή συνάντηση των ηγετών Ελλάδας-Κύπρου-Αιγύπτου, στο Ελ Αλαμέιν.

Το Μνημόνιο υπεγράφη στην Αθήνα στις 8 Ιουνίου 2026 και κυρώθηκε με σχέδιο νόμου του Υπουργείου Πολιτισμού θεσπίζοντας ένα μακρόπνοο πλαίσιο

συνεργασίας, διάρκειας δέκα ετών, με δυνατότητα παράτασης κατόπιν κοινής αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της εφαρμογής του.

Στο επίκεντρο της συμφωνίας βρίσκονται τα Ιερά Προσκυνήματα, οι ναοί και τα μοναστηριακά συγκροτήματα, τα έργα τέχνης και τα κειμήλια, καθώς και ο πολύτιμος πλούτος του Ιστορικού Αρχείου και της Πατριαρχικής Βιβλιοθήκης.

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη δήλωσε: «Το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων είναι το αρχαιότερο χριστιανικό καθίδρυμα στους Αγίους Τόπους. Επί πολλούς αιώνες διαφυλάσσει τα Ιερά Προσκυνήματα, υπηρετεί την πνευματική καθοδήγηση του ορθόδοξου ποιμνίου και εγγυάται την αδιάλειπτη παρουσία της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού στην περιοχή όπου γεννήθηκε και εδραιώθηκε η χριστιανική πίστη. Η αποστολή του υπερβαίνει τα όρια μιας εκκλησιαστικής δικαιοδοσίας. Αποτελεί θεσμό με βαθιές ρίζες στην ιστορία, φορέα ζωντανής παράδοσης και θεματοφύλακα μιας κληρονομιάς οικουμενικής ακτινοβολίας. Η μακραίωνη παρουσία του συνδέεται άρρηκτα με τη διαφύλαξη της ιστορικής μνήμης και της ταυτότητας του Γένους, καθώς και με την προστασία μνημείων και προσκυνημάτων που ανήκουν στην κοινή πολιτιστική παρακαταθήκη της ανθρωπότητας. Τα τεκμήρια αυτά αποτελούν ζωντανές μαρτυρίες της ιστορίας της Ορθοδοξίας, της παρουσίας του Ελληνισμού στους Αγίους Τόπους, της καλλιτεχνικής δημιουργίας και της πνευματικής ζωής πολλών αιώνων. Η διατήρηση, η επιστημονική μελέτη και η ανάδειξή τους αποτελούν ευθύνη που

αφορά όχι μόνο το Πατριαρχείο και την Ελλάδα. Στις παρούσες γεωπολιτικές συνθήκες, σε μια περιοχή που δοκιμάζεται από συγκρούσεις, ανασφάλεια και βαθιές κοινωνικές και ανθρωπιστικές κρίσεις, η προστασία των θρησκευτικών και πολιτιστικών θεσμών συνδέεται άμεσα με τη διαφύλαξη της ιστορικής συνέχειας, της πολυφωνίας και της ειρηνικής συνύπαρξης. Η παρουσία και η δράση του Πατριαρχείου λειτουργούν ως παράγοντας σταθερότητας, συνέχειας και μετριοπάθειας, συμβάλλοντας στη διατήρηση του πολυθρησκευτικού και πολυπολιτισμικού χαρακτήρα των Αγίων Τόπων. Η στήριξη του Πατριαρχείου δεν αποτελεί μόνο έκφραση των ιστορικών δεσμών του με την Ελλάδα. Αποτελεί, συγχρόνως, έμπρακτη συμβολή στην προστασία μιας παγκόσμιας θρησκευτικής και πολιτιστικής παράδοσης και στην ενίσχυση ενός θεσμού που εξακολουθεί να υπηρετεί τον διάλογο, τη συνύπαρξη και την ειρήνη. Με το παρόν σχέδιο νόμου η Ελληνική Πολιτεία μετατρέπει μια ιστορική και διαχρονική σχέση σε συγκεκριμένη, οργανωμένη και μακρόπνοη πολιτική προστασίας, παρέχοντας στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων σταθερή θεσμική, επιστημονική, τεχνική και οικονομική υποστήριξη. Η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς δεν είναι πολυτέλεια. Είναι πράξη ευθύνης απέναντι στην ιστορία, επένδυση στη γνώση, συμβολή στη διεθνή παρουσία της Ελλάδας και στην πολιτιστική διπλωματία. Πάνω από όλα, είναι πράξη αλληλεγγύης προς έναν θεσμό που επί αιώνες διαφυλάσσει στους Αγίους Τόπους την ορθόδοξη πίστη, την ελληνική παράδοση και μνημεία παγκόσμιας σημασίας. Η κύρωση του Μνημονίου θα αποτελέσει σαφές μήνυμα ενότητας και συνέπειας της Ελληνικής Πολιτείας ως προς τη στήριξη του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων και την προστασία της κοινής θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς».

Στο πλαίσιο του Μνημονίου προβλέπονται, μεταξύ άλλων:

- ο σχεδιασμός και η επίβλεψη εργασιών συντήρησης και αποκατάστασης μνημείων και κειμηλίων,
- η εκπόνηση των απαιτούμενων επιστημονικών και τεχνικών μελετών,
- η ψηφιακή αποτύπωση και τεκμηρίωση μνημείων και κινητών κειμηλίων,
- η οργάνωση, συντήρηση και ψηφιοποίηση χειρογράφων και εντύπων του Ιστορικού Αρχείου και της Πατριαρχικής Βιβλιοθήκης,
- η συντήρηση και αποκατάσταση εικόνων, αγιογραφιών, ξυλόγλυπτων, ψηφιδωτών και άλλων αντικειμένων,
- η διοργάνωση συνεδρίων, διαλέξεων και επιστημονικών συναντήσεων,
- η ανάπτυξη ακαδημαϊκών και εκπαιδευτικών δράσεων σε συνεργασία με ελληνικά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα,
- η συνεργασία με διεθνείς επιστημονικούς, ερευνητικούς και πολιτιστικούς οργανισμούς,

- καθώς και η υλοποίηση επιστημονικών εκδόσεων και δράσεων για την ανάδειξη της ιστορίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς του Πατριαρχείου.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η πρόβλεψη για σταθερή χρηματοδότηση των συμφωνημένων δράσεων, ύψους 1 εκατομμυρίου ευρώ ετησίως, με ισόποση συμμετοχή του Υπουργείου Εξωτερικών και του Υπουργείου Πολιτισμού.

Η υλοποίηση των δράσεων θα πραγματοποιείται με σεβασμό στην ιστορική, διοικητική και κανονική αυτοτέλεια του Πατριαρχείου. Το Πατριαρχείο θα καθορίζει, σε συνεργασία με τα δύο Υπουργεία, τις προτεραιότητες και τους όρους υλοποίησης των επιμέρους έργων, ενώ οι σχετικές χρηματοδοτήσεις θα αφορούν συγκεκριμένα, εγγράφως συμφωνημένα προγράμματα και θα διέπονται από την ελληνική νομοθεσία.

Ήδη, μετά την υπογραφή του Μνημονίου, έχουν συζητηθεί τα επόμενα βήματα για την έναρξη της εφαρμογής του, μεταξύ άλλων η προστασία και αποκατάσταση του συγκροτήματος του Μετοχίου του Παναγίου Τάφου στην Πλάκα και του βυζαντινού ναού του Γούμενου στην Ηλεία, καθώς και η τεκμηρίωση και ψηφιοποίηση των ιερών κειμηλίων των Μετοχίων του Πατριαρχείου στην Ελλάδα.

Παύλος Χρηστίδης: Γιατί ο κ. Μητσοτάκης δεν είπε μισή κουβέντα για τη Μονή Σινά στη συνάντηση με τον Αιγύπτιο Πρόεδρο;

Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής, Παύλος Χρηστίδης, χαρακτήρισε θετική την κύρωση του Μνημονίου Συνεργασίας με το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, τονίζοντας ωστόσο την ανάγκη για σαφή σχεδιασμό, διαφάνεια, επιστημονική τεκμηρίωση και λογοδοσία ως προς τη δεκαετή χρηματοδότηση.

Παράλληλα, έδωσε έμφαση στη σύνδεση της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς με μια ευρύτερη εθνική και διπλωματική στρατηγική, ζητώντας συγκεκριμένες απαντήσεις από την κυβέρνηση και για την Ιερά Μονή Αγίας Αικατερίνης του Σινά.

Αναλυτικά η ομιλία του Παύλου Χρηστίδη, Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

είναι προφανές ότι η σημερινή κύρωση του Μνημονίου Συνεργασίας ανάμεσα στην Ελληνική Πολιτεία και το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων αποτελεί μια πρωτοβουλία που κινείται σε θετική κατεύθυνση, όπως με πολύ μεγάλη ακρίβεια και σοβαρότητα περιέγραψε και η εισηγήτριά μας, Νάντια Γρηγοράκου.

Και το λέμε αυτό με πλήρη συνείδηση των λόγων μας και της ευθύνης μας, ως ένα κίνημα βαθιά πατριωτικό, με εθνική αντίληψη.

Είναι προφανές ότι, όταν μιλάμε για την προστασία, τη συντήρηση, την τεκμηρίωση και την ανάδειξη μιας κληρονομιάς όπως αυτή του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, δεν μπορεί κανένας από εμάς να προσπερνά τη σημασία της.

Μιλάμε για έναν ζωντανό θεσμό, με παρουσία αιώνων στους Αγίους Τόπους. Για χειρόγραφα, αρχεία, βιβλιοθήκες, μοναστηριακά συγκροτήματα και μνημεία που αποτελούν τεκμήρια μιας ιστορικής διαδρομής που ξεπερνά τα όρια μιας χώρας ή μιας θρησκευτικής κοινότητας.

Και ακριβώς επειδή αναγνωρίζουμε αυτή τη σημασία, θεωρούμε ότι πρέπει να δούμε αυτή τη συμφωνία λίγο πιο βαθιά.

Το ζητούμενο είναι κάτι περισσότερο από το να κυρώσουμε σήμερα ένα Μνημόνιο. Το ζητούμενο είναι να δούμε τι ακριβώς θα γίνει την επόμενη ημέρα.

Το Μνημόνιο προβλέπει χρηματοδότηση ενός εκατομμυρίου ευρώ τον χρόνο για δέκα χρόνια. Μιλάμε, λοιπόν, για μια συνολική δημόσια δαπάνη 10 εκατομμυρίων ευρώ.

Προκύπτει, λοιπόν, μια σειρά ερωτημάτων, τα οποία οφείλω να καταθέσω.

Ποια έργα θα χρηματοδοτηθούν; Με ποια κριτήρια θα επιλεγούν; Ποια είναι τα έργα στα οποία θα δοθεί προτεραιότητα; Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα; Ποιος θα έχει την ευθύνη της παρακολούθησης; Και, φυσικά, πώς θα ενημερωνόμαστε όλοι εμείς, οι βουλευτές, αλλά και οι Έλληνες πολίτες, για την πορεία υλοποίησης;

Δεν είναι λεπτομέρειες όλα αυτά. Το ξέρετε και το ξέρουμε όλοι πολύ καλά. Όταν μιλάμε για χρήματα του Έλληνα φορολογούμενου, η διαφάνεια και η λογοδοσία πρέπει να είναι έννοιες αυτονόητες.

Και στην προκειμένη περίπτωση υπάρχει και ένας ακόμη λόγος.

Η δεκαετής διάρκεια της χρηματοδότησης δημιουργεί μια δυνατότητα

που δεν πρέπει να χαθεί, κατά την άποψή μας. Να μην έχουμε απλώς μια χρηματοδότηση για δέκα χρόνια κάποιων έργων, αλλά να έχουμε έναν στρατηγικό σχεδιασμό για δέκα χρόνια.

Αυτό είναι ένα πολύ μεγάλο ζητούμενο.

Το δεύτερο αφορά την επιστημονική διάσταση.

Το Μνημόνιο προβλέπει ψηφιοποίηση, τεκμηρίωση, συντήρηση χειρογράφων και εντύπων, μελέτες και συνεργασίες με ελληνικά πανεπιστήμια και επιστημονικούς φορείς.

Και υπάρχει εδώ μια πολύ μεγάλη ευκαιρία, την οποία πρέπει να αξιοποιήσουμε.

Γιατί η Ελλάδα διαθέτει φορείς, θεσμούς και ανθρώπους με σημαντική τεχνογνωσία. Αρχαιολόγους, ιστορικούς, συντηρητές, αρχειονόμους, ειδικούς στην ψηφιοποίηση. Και τα ελληνικά πανεπιστήμια πρέπει και μπορούν να συνδεθούν ουσιαστικά με αυτή την προσπάθεια.

Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους μπορούν να συνεισφέρουν την εμπειρία τους στην οργάνωση και τη διάσωση των ιστορικών αρχείων.

Και υπάρχει και μια τρίτη διάσταση που πρέπει να λάβουμε υπόψη μας.

Οι Άγιοι Τόποι δεν βρίσκονται σε ένα σταθερό γεωπολιτικό περιβάλλον. Έχουμε μια περιοχή όπου η Γάζα, η Δυτική Όχθη, η Ανατολική Ιερουσαλήμ, το καθεστώς των Αγίων Τόπων, η πρόσβαση στους χώρους λατρείας, η ακίνητη περιουσία και η λειτουργία των χριστιανικών κοινοτήτων αποτελούν ζητήματα με πολύ μεγάλη πολιτική και διπλωματική βαρύτητα, αλλά και μεγάλη ρευστότητα.

Άρα, η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς δεν μπορεί να είναι μια συζήτηση αποκομμένη από την πραγματικότητα μέσα στην οποία αυτή η κληρονομιά υπάρχει.

Και θέλουμε να ακούσουμε την κυβέρνηση για τις δεσμεύσεις της γύρω από μια συγκεκριμένη στρατηγική της πατρίδας μας για την προστασία των Πρεσβυγενών Πατριαρχείων.

Πώς συνδέεται η συμφωνία αυτή με την πολιτική του Υπουργείου Εξωτερικών; Ποιος είναι ο ρόλος του Υπουργείου Παιδείας και των

ελληνικών πανεπιστημίων;

Και, βεβαίως, η συζήτηση αυτή μας οδηγεί και στην Ιερά Μονή της Αγίας Αικατερίνης του Σινά.

Εδώ θέλω να σας πω ότι το ΠΑΣΟΚ έχει μια πολύ συγκεκριμένη στάση διαχρονικά σε αυτή τη συζήτηση. Είναι ένα ζήτημα πολύ σοβαρό για εμάς, με βαθύ εθνικό αποτύπωμα και πατριωτική ευθύνη.

Η Μονή του Σινά είναι ένας μοναδικός πολιτιστικός και πνευματικός φάρος, ο οποίος διατρέχει τους αιώνες και χρειάζεται την ίδια σοβαρότητα, τον ίδιο συντονισμό και την ίδια προληπτική πολιτική.

Και είναι προφανές ότι η συζήτηση την οποία κάνουμε σήμερα δεν γίνεται σε ένα κενό πολιτικό χρόνο.

Γίνεται μόλις μία ημέρα μετά τη συνάντηση που είχε ο κ. Μητσοτάκης με τον Πρόεδρο της Αιγύπτου, στο Ελ Αλαμέιν, σε μια συνάντηση που προφανώς είχε στην ατζέντα της και τις διμερείς σχέσεις Ελλάδας και Αιγύπτου.

Και, παρά το γεγονός ότι υπήρχε αυτή η ατζέντα, για τη Μονή της Αγίας Αικατερίνης του Σινά, για αυτόν τον σπουδαίο θεσμό για την Ελλάδα αλλά και για τον παγκόσμιο πολιτισμό, για τη μοναστική κοινότητα και για την ανάγκη να διασφαλιστούν τα δικαιώματα της Μονής, δεν ακούσαμε τίποτα απολύτως.

Και αυτή η σιωπή, σε μια τόσο κρίσιμη συγκυρία, είναι και περίεργη και ανησυχητική.

Μιλάμε για έναν μοναδικό θρησκευτικό, ιστορικό και πολιτιστικό θεσμό, ο οποίος βρίσκεται στην Αίγυπτο και αφορά άμεσα την ελληνική πολιτιστική και ορθόδοξη κληρονομιά.

Μιλάμε για μια μοναστική κοινότητα που διατηρεί εδώ και αιώνες πολιτιστικούς θησαυρούς παγκόσμιας αξίας.

Και αυτό είναι κάτι το οποίο θα έπρεπε να έχει λάβει υπόψη του ο κ. Μητσοτάκης στον τρόπο με τον οποίο χθες συνομίλησε με τον Πρόεδρο της Αιγύπτου.

Και θέλουμε συγκεκριμένες απαντήσεις.

Τέθηκε ή δεν τέθηκε το ζήτημα της Μονής;

Υπήρξε συγκεκριμένη συζήτηση για τη διασφάλιση της μοναστικής κοινότητας και των δικαιωμάτων της;

Ποιες είναι οι δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί;

Ποιος είναι ο σχεδιασμός της ελληνικής κυβέρνησης;

Γιατί δεν μπορεί η κυβέρνηση να θυμάται τη συζήτηση αυτή μόνο μέσα στο Εθνικό Κοινοβούλιο και μόνο όταν υπάρχουν συμβολικές αναφορές.

Αυτή η συζήτηση πρέπει να προστατεύεται διαρκώς σε διπλωματικό επίπεδο, όπου και αν βρισκόμαστε, με σταθερή παρουσία και διαρκή παρακολούθηση.

Και, προφανώς, πρέπει να ξέρουμε και εμείς εδώ, στο Εθνικό Κοινοβούλιο, τι ακριβώς συμβαίνει.

Αυτό είναι ενεργητική και παρούσα εξωτερική πολιτική.

Μια εξωτερική πολιτική που δεν περιμένει να δημιουργηθεί ένα πρόβλημα για να αντιδράσει, αλλά προλαμβάνει, παρεμβαίνει και διασφαλίζει τα εθνικά μας συμφέροντα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

η σημερινή κύρωση μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό βήμα.

Αλλά η αξία της θα κριθεί στην πράξη.

Από το αν θα υπάρξει σχέδιο. Από το αν θα υπάρξει διαφάνεια. Από το αν θα υπάρξει επιστημονική επάρκεια. Από το αν θα υπάρξει συνέχεια.

Και κυρίως από το αν η Ελλάδα θα αντιληφθεί ότι η προστασία της πολιτιστικής και θρησκευτικής μας κληρονομιάς στους Αγίους Τόπους δεν είναι μια υπόθεση που αφορά μόνο το Υπουργείο Πολιτισμού.

Είναι υπόθεση εθνικής στρατηγικής.

Και σε αυτή τη στρατηγική το ΠΑΣΟΚ θα είναι παρόν, με υπευθυνότητα,

με πατριωτική ευθύνη και, όπου χρειάζεται, με αυστηρό έλεγχο της κυβέρνησης.

Γιατί η πολιτιστική κληρονομιά δεν προστατεύεται με λόγια.

Προστατεύεται με σχέδιο, με παρουσία και με πράξεις.

Αφροδίτη Κτενά: «Ποια είναι, αλήθεια, τα αποτελέσματα του νόμου που ψηφίστηκε πέρυσι για την προστασία της Μονής Σινά;»

Το νομοσχέδιο του υπουργείου Πολιτισμού «Κύρωση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών και του Υπουργείου Πολιτισμού της Ελληνικής Δημοκρατίας, αφενός και του Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, αφετέρου», συζήτησε και υπερψήφισε η ολομέλεια της Βουλής. Το σχέδιο νόμου προβλέπει χρηματοδότηση, με ένα εκατομμύριο ευρώ κατ' έτος για δέκα χρόνια, της συντήρησης του μνημειακού και αρχειακού πλούτου του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων.

Το ΚΚΕ τοποθετήθηκε με «παρών», με τη βουλευτή του Αφροδίτη Κτενά να σκιαγραφεί στην ομιλία της τη μεγάλη γεωπολιτική εικόνα μέσα στην οποία η

συμφωνία θα πρέπει να εφαρμοστεί, κόντρα στην προσπάθεια της κυβέρνησης να «σερβίρει» το ν/σ σαν καθαρά πολιτιστικού περιεχομένου.

Οπως σημείωσε, η συζήτησή του δεν μπορεί να αποκοπεί «από τις γεωπολιτικές εξελίξεις στην περιοχή, στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο και φυσικά, τις σχέσεις με το κράτος του Ισραήλ», ένα κράτος που το ΠΑΣΟΚ, η τωρινή κυβέρνηση της ΝΔ, η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ «έχουν αναγορεύσει σε στρατηγικό σύμμαχο και στηρίζουν αυτήν τη συμμαχία με κάθε τρόπο. Μιλάμε για το κράτος που απειλεί τους πολιτιστικούς θησαυρούς που θέλετε να προστατεύσετε σύμφωνα με το παρόν νομοσχέδιο».

Κατήγγειλε ότι και η παρούσα κυβέρνηση όπως και οι προηγούμενες αρνούνται να αναγνωρίσουν παλαιστινιακό κράτος στα όρια του 1967 με πρωτεύουσα την Ανατολική Ιερουσαλήμ, τα κατεχόμενα εδάφη της περιοχής, όταν σε αυτήν ακριβώς την περιοχή βρίσκεται και το μεγαλύτερο μέρος της εκκλησιαστικής ακίνητης περιουσίας του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων που υπογράφει αυτό το Μνημόνιο. Ακριβώς εκεί δηλαδή όπου σημειώνονται καταπατήσεις με τη στήριξη του ισραηλινού στρατού και αρπαγή εδαφών από ισραηλινούς εποίκους, εκεί όπου πωλούνται παλαιστινιακά εδάφη σε ισραηλινά συμφέροντα.

«Με αυτό το κράτος-δολοφόνο αναπτύσσει πολιτικές, οικονομικές και στρατιωτικές συμφωνίες η Κυβέρνηση της ΝΔ, βαθαίνοντας τη στρατηγική σχέση που ξεκίνησε επί ΠΑΣΟΚ και συνεχίστηκε επί κυβερνήσεων ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, όπως πιο πρόσφατα η αποκαλούμενη ”Ασπίδα του Αχιλλέα”, καθώς και άλλα προγράμματα δισεκατομμυρίων ευρώ που θα ελέγχονται από τον ισραηλινό στρατό, όπως ξεκάθαρα αποκαλύφθηκε από τις πρόσφατες δηλώσεις αξιωματούχου, ο οποίος παραδέχτηκε ότι, όχι, ο πηγαίος κώδικας που ελέγχει τα συστήματα διοίκησης και ελέγχου δεν περιλαμβάνεται στην άδεια χρήσης της Συμφωνίας, άσχετα με τις δηλώσεις που ακολούθησαν μετά προσπαθώντας να μετριάσουν τις εντυπώσεις», πρόσθεσε.

Επί του περιεχομένου του μνημείου η Αφροδίτη Κτενά έθεσε ορισμένα κρίσιμα ερωτήματα όπως ποια είναι η νομική βάση του νομοσχεδίου καθώς δεν πρόκειται για διεθνή σύμβαση ενώ η κυβέρνηση επικαλείται την παράγραφο 6 του άρθρου 24 του Συντάγματος, σύμφωνα με την οποία τα μνημεία, οι παραδοσιακές περιοχές και τα παραδοσιακά στοιχεία προστατεύονται από το κράτος εντός επικρατείας. «Ισχύει και για τα εκτός επικρατείας; Δεν ανοίγει επικίνδυνους δρόμους μια τέτοια προσέγγιση; Γιατί επελέγη αυτή η λύση έναντι άλλων; Για παράδειγμα, ήταν άλλο

το σχήμα με το οποίο δόθηκαν χρήματα και στηρίχθηκαν οι εργασίες αναστήλωσης του Παναγίου Τάφου» επισήμανε.

Επιπλέον, αναρωτήθηκε αν υπάρχει καταγραφή των μνημείων και τι θα συμβεί σε περίπτωση αμφισβήτησης δικαιωμάτων επί κάποιου μνημείου και τι δικαιώματα αποκτά το ελληνικό κράτος επί των μνημείων που θα συντηρηθούν στο πλαίσιο του Μνημονίου.

Τέλος, ρώτησε γιατί οι κανόνες χρηματοδότησης, εκτέλεσης, παρακολούθησης και παραλαβής των έργων δεν προσδιορίζονται και παραμένουν ασαφείς. «Είναι σύνηθες να είστε εξαιρετικά σαφείς ως προς το ποιες ακριβώς νομοθετικές διατάξεις προωθούν την αντιλαϊκή πολιτική σας, αλλά και εξαιρετικά δημιουργικά ασαφείς, παραπέμποντας γενικότερα σε νομοθεσία εθνική ή σε Οδηγίες της ΕΕ, αν είναι να προωθήσετε συγκεκριμένα επιχειρηματικά συμφέροντα ή γεωπολιτικές επιδιώξεις συγκεκριμένων ομίλων» επισήμανε, προσθέτοντας πως «δεν είναι τυχαίο ότι η συζήτηση είναι την επομένη της τριμερούς στην Αίγυπτο, που ακολουθήθηκε από διμερή συνάντηση με τον Αιγύπτιο Πρωθυπουργό, όπου μεταξύ άλλων συζητήθηκε και το θέμα της Μονής Σινά. Ποια είναι, αλήθεια, τα αποτελέσματα του νόμου που ψηφίστηκε πέρυσι για την προστασία της Μονής Σινά;».

Εξηγώντας πως το ΚΚΕ δεν αμφισβητεί την πολιτιστική αξία των θησαυρών του Πατριαρχείου και την ανάγκη προστασίας τους, κατέληξε υπογραμμίζοντας πως «στην παρούσα συγκυρία, ο τρόπος με τον οποίο προσπαθείτε να το πετύχετε αυτό προκαλεί πολλά ερωτηματικά και το ποιοι θα ωφεληθούν από το 1 εκατομμύριο τον χρόνο, πραγματικά, είναι το μικρότερο. Δεν συζητάμε, λοιπόν, την ανάγκη προστασίας, διαφύλαξης, ανάδειξης, μελέτης αυτών των θησαυρών. Αυτό που αμφισβητούμε είναι αν ο τρόπος που έχετε επιλέξει είναι ο κατάλληλος και κατά πόσο ο στόχος συνδέεται με τις γενικότερες εξελίξεις στην περιοχή.

Με δεδομένη, λοιπόν, τη στάση της κυβέρνησης και των νατοϊκών κομμάτων απέναντι στο Ισραήλ, αμφισβητούμε ότι μπορείτε πραγματικά να προστατεύσετε τα μνημεία. Ισχυρίζεστε και είναι υποκριτικό ότι η επιθυμία σας είναι να τα προστατεύσετε ακριβώς από την ισραηλινή επιθετικότητα, τη στιγμή που με το κράτος του Ισραήλ είστε στρατηγικοί σύμμαχοι».

Θεοδώρα Ακριώτου: Το υπό κύρωση Μνημόνιο Συνεργασίας αφορά ένα αντικείμενο του οποίου τη σημασία δύσκολα μπορεί κανείς να αμφισβητήσει

Με αφετηρία πολιτισμική και όχι θρησκευτική, όπως ξεκαθάρισε, η βουλευτής Ευβοίας του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ Θεοδώρα Ακριώτου στην τοποθέτησή της, σήμερα, στην Ολομέλεια της Βουλής ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ υπερψηφίζει την κύρωση του Μνημονίου Συνεργασίας των υπουργείων Εξωτερικών και Πολιτισμού με το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων.

«Το υπό κύρωση Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ των υπουργείων Εξωτερικών και Πολιτισμού και του Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου Ιεροσολύμων αφορά ένα αντικείμενο του οποίου τη σημασία δύσκολα μπορεί κανείς να αμφισβητήσει» ανέφερε, καθώς προβλέπει τη συγκρότηση ενός σταθερού πλαισίου συνεργασίας για τη διατήρηση, την προστασία, τη μελέτη και την ανάδειξη της θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και των ιερών προσκυνημάτων του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων και το αντικείμενο είναι ουσιαστικό, συντήρηση, αποκατάσταση κινητών και ακίνητων μνημείων, εικόνων, αγιογραφιών.

«Ένας ναός, ένα μοναστήρι, ένα χειρόγραφο, μία εικόνα δεν ανήκουν μόνο στη θρησκευτική πίστη που τα γέννησε. Είναι φορείς μνήμης, τέχνης, ιστορίας και ανθρώπινης δημιουργίας» τόνισε, προσθέτοντας ότι η προστασία της ελληνορθόδοξης κληρονομιάς των Αγίων Τόπων δεν μπορεί να νοηθεί ανταγωνιστικά προς την παλαιστινιακή πολιτιστική μνήμη. Η αξία της βρίσκεται ακριβώς μέσα σε αυτή την ιστορική συνύπαρξη.

Υπενθύμισε, επίσης, ότι τον Ιούνιο του ‘25, σε επίσκεψη και συνάντηση με τον Πατριάρχη Θεόφιλο, ο ΣΥΡΙΖΑ έθεσε το ζήτημα της ανοικοδόμησης του Αγίου Πορφυρίου στη Γάζα και την ανάγκη ανάληψης σχετικής πρωτοβουλίας. «Άρα η Παλαιστίνη δεν εισάγεται τεχνητά» επισήμανε, «στη σημερινή συζήτηση βρίσκεται μέσα στη γεωγραφία του ίδιου του Πατριαρχείου και μέσα στη γεωγραφία της πολιτιστικής κληρονομιάς που το Μνημόνιο φιλοδοξεί να προστατεύσει».

Κλείνοντας σημείωσε ότι «η θετική μας ψήφος δεν είναι λευκή επιταγή. Θα παρακολουθήσουμε την εφαρμογή του και θα επανέλθουμε ειδικά στο ζήτημα του Αγίου Πορφυρίου. Γιατί τώρα υπάρχει το θεσμικό και χρηματοδοτικό εργαλείο και περιμένουμε να δούμε αν η κυβέρνηση θα το αξιοποιήσει εκεί όπου η ανάγκη προστασίας είναι πραγματικά επείγουσα».

Σπύρος Τσιρώνης: «Ναι» στη στήριξη του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων – Καταγγελία για επικίνδυνη κυβερνητική αδράνεια στους Αγίους Τόπους

Με ένα ξεκάθαρο «ναι» στη στήριξη του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων και ταυτόχρονα με σφοδρή καταγγελία της κυβερνητικής εξωτερικής πολιτικής τοποθετήθηκε στη Βουλή ο βουλευτής Αχαΐας της ΝΙΚΗΣ, Σπύρος Τσιρώνης, κατά τη συζήτηση του σχεδίου νόμου για την κύρωση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ των Υπουργείων Εξωτερικών και Πολιτισμού και του Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου Ιεροσολύμων.

Ξεκινώντας την ομιλία του ξεκαθάρισε τη θέση της ΝΙΚΗΣ απέναντι στη Σύμβαση: *«Ξεκινάω ξεκάθαρα, χωρίς αστερίσκους και χωρίς περιστροφές. Ως ΝΙΚΗ συμφωνούμε με τη Σύμβαση αυτή και θα υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο».*

Ο κ. Τσιρώνης υπογράμμισε ότι η ΝΙΚΗ στηρίζει τις προβλέψεις για τη συντήρηση, αποκατάσταση, ψηφιακή καταγραφή, μελέτη και ανάδειξη των κινητών και ακίνητων μνημείων, των εικόνων, των αγιογραφιών, των ψηφιδωτών, καθώς και του πολύτιμου υλικού που φυλάσσεται στο Ιστορικό Αρχείο και την Πατριαρχική Βιβλιοθήκη.

«Πώς θα μπορούσαμε άλλωστε να διαφωνήσουμε με την παροχή τεχνικής, επιστημονικής και οικονομικής συνδρομής στον αρχαιότερο φορέα της χριστιανικής παρουσίας στους Αγίους Τόπους;», ανέφερε.

https://www.orthodoxianewsagency.gr/wp-content/uploads/2026/09/ΤΣΙΡΩΝΗΣ-9-9-26.mp4

Η θετική ψήφος, ωστόσο, συνοδεύτηκε από ευθεία πολιτική επίθεση προς την κυβέρνηση για την απουσία ουσιαστικής εθνικής και διπλωματικής στρατηγικής γύρω από το μέλλον του Πατριαρχείου και της ελληνορθόδοξης παρουσίας στην Ιερουσαλήμ.

«Η συμφωνία μας με το τεχνικό και υπηρεσιακό μέρος της Σύμβασης δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση συγχωροχάρτι για τη γεωπολιτική, διπλωματική και εθνική αδράνεια που έχει επιδείξει η κυβέρνηση στην εξωτερική της πολιτική»

, τόνισε.

Ο βουλευτής Αχαΐας της ΝΙΚΗΣ κατηγόρησε την κυβέρνηση ότι εμφανίζει ένα διοικητικό και χρηματοδοτικό εργαλείο ως μείζονα εθνική παρέμβαση, ενώ ο ελληνορθόδοξος χαρακτήρας του Πατριαρχείου και το καθεστώς των Αγίων Προσκυνημάτων βρίσκονται αντιμέτωπα με σοβαρές και πολυεπίπεδες πιέσεις.

«Δεν αρκεί να αντιμετωπίζετε το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων και την Αγιοταφική Αδελφότητα σαν να πρόκειται για ένα μουσειακό έκθεμα», ανέφερε χαρακτηριστικά, επισημαίνοντας ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν μπορεί να εξαντλεί την αποστολή της στον ρόλο του χρηματοδότη έργων αποκατάστασης.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στην επίσημη ανακοίνωση του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων για περιστατικό στην περιοχή Σιλοάμ της Ανατολικής Ιερουσαλήμ, όπου καταγγέλθηκαν βίαιη απομάκρυνση εκπροσώπου του Πατριαρχείου, κατάσχεση εξοπλισμού και περίφραξη εκκλησιαστικής ιδιοκτησίας.

Σύμφωνα με τον κ. Τσιρώνη, τέτοια περιστατικά υπερβαίνουν μία απλή ιδιοκτησιακή διαφορά, καθώς συνδέονται άμεσα με το ευρύτερο ζήτημα της διατήρησης της ιστορικής χριστιανικής παρουσίας στην Ιερουσαλήμ και της προστασίας των δικαιωμάτων της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

«Πού είναι η εθνική στρατηγική της εξωτερικής πολιτικής της Αθήνας; Πού είναι η ενεργός, προληπτική και διεκδικητική διπλωματία; Τι ακριβώς κάνετε ως κυβέρνηση για να διατηρηθεί ο ιστορικός, κανονικός, διοικητικός και εθνολογικός χαρακτήρας της Αγιοταφικής Αδελφότητας και του Πατριαρχείου;», διερωτήθηκε από το βήμα της Βουλής.

Ο βουλευτής της ΝΙΚΗΣ έκανε λόγο για «τεκτονικές αλλαγές» στην ευρύτερη περιοχή, με τοπικές και διεθνείς δυνάμεις να επιδιώκουν την αναδιαμόρφωση παγιωμένων ισορροπιών και του ιστορικού status quo των Αγίων Τόπων.

«Δεν μπορεί η ελληνική κυβέρνηση να απαντά με ένα γραφειοκρατικό μνημόνιο και μόνο», υπογράμμισε.

Σε μία από τις αιχμηρότερες αποστροφές της ομιλίας του έθεσε ευθέως το ζήτημα της ουσίας της ελληνικής πολιτικής: *«Ασφαλώς και χρειάζονται οι αποκαταστάσεις των μνημείων. Αν όμως χάσουμε την ουσία, αν αποψιλωθεί ο ελληνορθόδοξος χαρακτήρας της διοίκησης, αν συρρικνωθεί η ελληνική παρουσία στους Αγίους Τόπους, τι θα τα κάνουμε ακριβώς τα συντηρημένα ψηφιδωτά και τα ψηφιοποιημένα έγγραφα; Σε ποιους θα τα παραδώσουμε;»*

Ο κ. Τσιρώνης εξέφρασε *«έκδηλη αγωνία για το μέλλον της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού στη Μέση Ανατολή»,* υποστηρίζοντας ότι η Αθήνα παρακολουθεί τις εξελίξεις στην Ιερουσαλήμ περισσότερο ως παρατηρητής παρά ως δύναμη με ιστορικό, πολιτικό και διπλωματικό αποτύπωμα.

«Το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων δεν είναι ένα απλό θρησκευτικό ίδρυμα. Είναι ένας ζωντανός οργανισμός με ιστορία δύο χιλιάδων ετών, ο οποίος διατήρησε την ελληνική γλώσσα, την ορθόδοξη πίστη και την εθνική συνείδηση στις πιο σκοτεινές περιόδους της ιστορίας», σημείωσε.

Παράλληλα, επέκρινε την απουσία ισχυρότερων ελληνικών πρωτοβουλιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στα διεθνή fora για την προστασία των χριστιανικών προσκυνημάτων, της θρησκευτικής ελευθερίας και των δικαιωμάτων του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων.

«Γιατί η Ελλάδα δεν έχει αναδείξει την προστασία των χριστιανικών προσκυνημάτων της Ιερουσαλήμ ως θεμελιώδες ζήτημα θρησκευτικής ελευθερίας και πολιτιστικής προστασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο; Γιατί δεν πιέζει στις διεθνείς διασκέψεις για την προστασία των δικαιωμάτων του Πατριαρχείου;»

Ιδιαίτερα αιχμηρός ήταν και απέναντι στην κυβερνητική αντίληψη που, όπως υποστήριξε, αντιμετωπίζει τη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς κυρίως μέσα από χρηματοδοτικά προγράμματα.

«Η ιστορία δεν κρίνει τις κυβερνήσεις από τα κονδύλια που εγκρίνουν για τις συντηρήσεις εικόνων. Αυτά είναι αυτονόητα. Είναι τα ελάχιστα, τα στοιχειώδη. Η ιστορία κρίνει τις κυβερνήσεις από το αν κατάφεραν να διατηρήσουν ζωντανές τις ιστορικές παρακαταθήκες του Έθνους», τόνισε.

Κλείνοντας, ο ΣπύροςΤσιρώνης κατέστησε σαφές ότι η θετική ψήφος της ΝΙΚΗΣ αφορά αποκλειστικά την ουσιαστική στήριξη προς το Πατριαρχείο, συνοδευόμενη από βαριά πολιτική καταγγελία για τον κυβερνητικό εφησυχασμό.

«Ψηφίζουμε τη Σύμβαση διότι δεν θέλουμε να στερήσουμε ούτε ένα ευρώ ούτε μία μελέτη από το Πατριαρχείο. Ταυτόχρονα, όμως, εκπέμπουμε σήμα κινδύνου».

Και απευθυνόμενος προς την κυβέρνηση κατέληξε: *«Καταγγέλλουμε την επικίνδυνη αδράνεια, τον εφησυχασμό και τη μικροπολιτική αντίληψη της κυβέρνησης. Ενεργοποιηθείτε τώρα. Αναλάβετε πρωτοβουλίες. Προστατέψτε τον ελληνορθόδοξο χαρακτήρα των Ιεροσολύμων και εγγυηθείτε το μέλλον των Αγίων Προσκυνημάτων».*

«Ένα μεγάλο "ναι" για το Πατριαρχείο, αλλά ένα τεράστιο "όχι" στην αδρανή εξωτερική πολιτική της κυβέρνησης».